Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Eiropas Parlaments
Kā Īrijā ievēl Eiropas Parlamenta deputātus

Sagatavojis Mājokļu, pašvaldību un kultūras mantojuma departaments

gov.ie/housing

1. Pārstāvība Eiropas Parlamentā 3
2. Vēlēšanu apgabali 3
3. Parlamenta vēlēšanas 4
4. Kurš var kļūt par EP deputātu? 4
5. Kurš var balsot Eiropas Savienības deputātu vēlēšanās? 4
6. Balsošanas kārtība 6
6.1 Saraksts vēlēšanai pa pastu 6
6.2 Īpašais vēlētāju saraksts 8
7. Kurš vada vēlēšanu norisi? 9
8. Kandidātu izvirzīšana 9
9. Aizstājējkandidāti 11
10. Kandidātiem pieejamie bezmaksas pasta pakalpojumi 11
11. Ziedojumu publiskošana 12
12. Vēlēšanu izdevumi 13
13. Vēlēšanas 13
14. Balsošana 14
15. Balsu skaitīšana 15
16. Rezultāti 17
17. Vēlēšanu lūgumraksts 18
18. Deputātu pagaidu mandāti 18
19. Vēlēšanu tiesiskās normas 19
20. Citas brošūras 19

1. Pārstāvība Eiropas Parlamentā

Eiropas Parlaments tiek ievēlēts, lai pārstāvētu 448 miljonu Eiropas Savienības pilsoņu intereses. Parlamentam pieder likumdošanas, budžeta jautājumu un uzraudzības pilnvaras, kas tam nodrošina svarīgu lomu ES likumdošanas procesā, ES gada budžeta izstrādē un ekonomikas uzraudzībā.

2024. gadā, Īrija ievēlēs 14 Eiropas Parlamenta deputātus. Sākotnēji Parlamenta sastāvā bija dalībvalstu parlamentu iecelti delegāti, bet kopš 1979. gada Eiropas Parlamenta deputātus (Members of the European Parliament — MEP; EP deputāti) ievēl tieši. Pirmajās tieši rīkotajās vēlēšanās, kas bija ES paplašināšanās procesa daļa, Īrijā tika ievēlēti 15 Eiropas Parlamenta deputāti, bet 2004. gada vēlēšanās šis skaitlis saruka līdz 13,2009. gada vēlēšanās tika ievēlēti 12 deputāti, bet 2014. gada vēlēšanās — 11 deputāti. 2019. gada vēlēšanās, tika ievēlēti 13 EP deputāti, taču pēdējais Dublinas vēlēšanu apgabalā un Dienvidu vēlēšanu apgabalā ievēlētais kandidāts neieņēma deputāta mandātu līdz brīdim, kad Apvienotā Karaliste 2020. gada 31. janvārī izstājās no ES.

2. Vēlēšanu apgabali

Eiropas Parlamenta deputāti no Īrijas tiek ievēlēti aizklātā balsojumā trīs vēlēšanu apgabalos, izmantojot vienas nodotamās balss proporcionālās pārstāvības sistēmu. 14 Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanas apgabali ir šādi:

Vēlēšanu apgabals	Deputātu skaits
Dublina	4
Midlenda-Ziemeļu- Rietumu	5
Dienvidi	5

3. Parlamenta vēlēšanas

Tiešās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiek ik pēc pieciem gadiem: pirmās tiešās vēlēšanas notika 1979. gadā. Vēlēšanas katrā dalībvalstī notiek četras dienas, kā to noteikusi Ministru Padome. Vēlēšanas parasti notiek jūnijā. 2024. gada vēlēšanas notiks 2024. gada jūnijā. . Mājokļu, pašvaldību un kultūras mantojuma ministrs nosaka vēlēšanu dienu un vēlēšanu iecirkņu darba laiku, kam jābūt vismaz 12 stundas laikā no plkst. 7.00 līdz 22.30.

4. Kurš var kļūt par EP deputātu?

Īrijā par Eiropas Parlamenta deputātu var ievēlēt jebkuru Īrijas pilsoni vai iedzīvotāju, kurš ir citas ES dalībvalsts pilsonis, kurš ir sasniedzis 21 gada vecumu, kuram Kopienas vai atsevišķas valsts tiesību aktos nav noteikts aizliegums kandidēt un kurš nav kandidāts citā dalībvalstī. Personas, kuras izcieš brīvības atņemšanas sodu, kas pārsniedz sešus mēnešus, nevar piedalīties vēlēšanās. Ar Eiropas Parlamenta deputāta mandātu nav savienojami daži amati, piemēram, ministra vai valsts ministra, Īrijas Parlamenta (Oireachtas) palātu deputāta, tiesneša, dažādu ES iestāžu darbinieka vai ierēdņa, civildienesta ierēdņa, pilnas slodzes aizsardzības spēku vai policijas (Gardaí) darbinieka amats.

Citās dalībvalstīs dzīvojošiem Īrijas pilsoņiem ir tiesības kandidēt šajās valstīs rīkotajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Tomēr nevienai personai nav tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās vienlaikus vairākos vēlēšanu apgabalos vai valstīs.

5. Kurš var balsot Eiropas Savienības deputātu vēlēšanās?

Īrijā ir reģistrēti vairāk nekā 3,3 miljoni vēlētāju, kuriem ir tiesības balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

Ikvienam Īrijas pilsonim un ikvienam citas ES dalībvalsts pilsonim, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir Īrijā un kurš ir sasniedzis 18 gadu vecumu un kura vārds ir iekļauts vēlētāju reģistrā, ir tiesības balsot tajā vēlēšanu apgabalā, kurā ir viņa pastāvīgā dzīvesvieta.

Citās dalībvalstīs dzīvojošiem Īrijas pilsoņiem ir tiesības balsot šajās valstīs rīkotajās Eiropas Parlamenta deputātu vēlēšanās. Tomēr nevienai personai nav tiesību balsot vēlēšanās vienlaikus vairākos vēlēšanu apgabalos vai valstīs.

ES pilsoņiem, kas nav reģistrējušies balsošanai iepriekšējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās Īrijā, ir jāpiesakās reģistrācijai, kā arī jāaizpilda likumā noteiktā deklarācijas veidlapa (EP1), kas ir pieejama apgabalu, pilsētu, pilsētas un apgabalu domēs. Šīs likumā noteiktās deklarācijas tiek nosūtītas uz vēlētāja piederības dalībvalsti, lai novērstu dubultu balsošanu.

Vēlētāju reģistru pastāvīgi uztur un atjaunina reģistrācijas iestādes (apgabalu, pilsētu, pilsētu un apgabalu domes), pēc vajadzības pievienojot, dzēšot vai atjauninot datus, lai nodrošinātu pilnīgu un precīzu vēlētāju reģistru. Reģistrācijas iestādēm ir arī jāpublicē reģistrs pirms vēlēšanu pasākuma.

Persona var pārbaudīt un atjaunināt savu informāciju reģistrā jebkurā gada laikā klātienē savā reģistrācijas iestādē vai vietnē www.checktheregister.ie. Lielākoties to var izdarīt, izmantojot tiešsaistes veidlapu, vai dažos gadījumos attiecīgā veidlapa būs jālejupielādē vietnē http://www.checktheregister.ie vai jāpieprasa no reģistrācijas iestādes.

Ja persona dzīvo Dublinā un tai ir verificēts MyGovID, tā var sazināties ar savu reģistrācijas iestādi, izmantojot www.voter.ie.

Ja persona pārbauda reģistru un uzzina par kļūdām vai nepilnībām reģistrā, par tām nekavējoties jāinformē attiecīgā reģistrācijas iestāde.

Personas, kurām ir tiesības balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās un kuras nav iekļautas reģistrā vai kuru reģistrācijas dati ir novecojuši, var reģistrēties vai atjaunināt datus klātienē tā apgabala reģistrācijas iestādē, kurā pastāvīgi dzīvo, iesniedzot veidlapu vai arī tiešsaistes vietnē www.checktheregister.ie. Pieteikumu var iesniegt jebkurā laikā, bet, lai to izskatītu iekļaušanai reģistrā konkrētām Eiroparlamenta vēlēšanām, reģistrācijas iestādei pieteikums ir

jāsaņem vismaz 15 dienas pirms vēlēšanu dienas (neskaitot svētdienas, Lielo piektdienu un svētku dienas), lai to paspētu izskatītu attiecībā uz konkrētajām Eiropas vēlēšanām. Pieteikumiem balsošanai pa pastu un īpašo gadījumu balsošanas pieteikumiem piemēro atšķirīgus termiņus - sk. 6.1. un 6.2. punktus zemāk.

Plašāka informācija par vēlētāju reģistru atrodama atsevišķā brošūrā "Vēlētāju reģistrs", kas šajā sērijā pieejama departamenta tīmekļa vietnē (www.gov.ie/housing).

6. Balsošanas kārtība

Parasti vēlētāji balso ierodoties personīgi vietējā vēlēšanu iecirknī, taču noteiktos apstākļos ir pieejama šāda alternatīva balsošanas kārtība.

Vēlētājiem ar fiziskiem traucējumiem, kuriem ir grūtības piekļūt savam vietējam vēlēšanu iecirknim, var tikt atļauts balsot pieejamākā iecirknī, kas atrodas tajā pašā vēlēšanu apgabalā. Vairāk informācijas par šo un citiem balsošanas aspektiem saistībā ar cilvēkiem ar invaliditāti ir pieejama citā šīs sērijas brošūrā - “Informācija balsotājiem ar invaliditāti”.

6.1 Saraksts vēlēšanai pa pastu

Reģistrēšanas iestādes, kā vēlētāju reģistra daļu, sagatavo to vēlētāju sarakstu, kuri izvēlējušies balsot pa pastu. Lai iesniegtu pieteikumus balsošanai pa pastu, ir nepieciešama papildu informācija, dokumenti vai apliecinājumi - prasības atšķiras atkarībā no pieteikuma iemesla un ir norādītas attiecīgajā pieteikuma veidlapā.

Vēlēšanai pa pastu **obligāti jāreģistrē** šādas personu kategorijas:

- pilna laika Aizsardzības spēku (Defence Forces) biedri - tie, kuri dzīvo kazarmās, var būt reģistrēti vai nu kazarmās, vai savā māja adresē;
- Īrijas diplomāti, kas darba darīšanās atrodas ārzemēs, un viņu dzīvesbiedri/civilie partneri - viņi tiek reģistrēti savā mājas adresē Īrijā.

Vēlēšanai pa pastu **var pieteikties** arī šādas personu kategorijas:

- policijas (Garda Síochána) ierēdņi;
- personas, kas dzīvo mājās un nespēj doties uz vēlēšanu iecirkni slimības vai invaliditātes dēļ;
- personām, kuru nodarbošanās varētu liegt tām vēlēšanu dienā balsot savā vēlēšanu iecirknī, tostarp pilna laika studentiem, kas reģistrēti mājās un dzīvo citur, bet apmeklē izglītības iestādi valstī*(saskaņā ar šo kārtību vēlēšanu biļetenu nosūta mājās vēlētājam, kuram pirms balsošanas zīmes atzīmēšanas un nodošanas pa pastu vēlēšanu komisijas ierēdnim ir jānodrošina, lai viņa vai viņas identitātes deklarāciju apliecinātu Garda*);
- vēlētāji, kuri nevar balsot savos vēlēšanu iecirkņos, jo saskaņā ar tiesas lēmumu atrodas apcietinājumā;
- daži vēlēšanu darbinieki, kas strādā vēlēšanu iecirknī ārpus vēlēšanu iecirkņa, kurā viņi dzīvo; un
- personas, kuras uzskata, ka viņu mājsaimniecības locekļu drošība tiktu apdraudēta, ja tiktu publicēts viņu vārds un adrese, var pieteikties kā anonīmi vēlētāji - šādi vēlētāji var balsot tikai pa pastu.

Pieteikumu par iekļaušanu vēlētāju sarakstā vēlēšanai pa pastu var iesniegt jebkurā laikā, tiklīdz vēlētājs ir tiesīgs tikt iekļauts vēlētāju sarakstā.Tomērvēlākais datums, līdz kuram var saņemt pieteikumus balsošanai pa pastu saistībā ar konkrētu vēlēšanu notikumu, ir -

- prezidenta, Eiropas vai pašvaldību vēlēšanu vai referenduma gadījumā pieteikums reģistrācijas iestādei jāsaņem vismaz divdesmit divas dienas pirms vēlēšanu dienas (izņemot svētdienas, Lielo piektdienu un svētku dienas);
- vispārēju vēlēšanu gadījumā - divas dienas pēc Dáil darbības izbeigšanas; un
- divas dienas pēc tam, kad ir izdots rīkojums par vēlēšanu dienu, ja tiek rīkotas Dáil papildvēlēšanas.

Ja pieteikums ir saņemts pēc norādītā termiņa, tam nebūs nekādas ietekmes uz šo vēlēšanu notikumu.

Vēlētājs, kas reģistrēts balsošanai pa pastu, nedrīkst balsot vēlēšanu iecirknī.

6.2 Īpašais vēlētāju saraksts

Reģistrācijas iestādes sagatavo arī īpašo vēlētāju sarakstu, kurā iekļauj vēlētājus, kuri slimo ar kādu slimību vai kuriem ir invaliditāte, kas viņiem neļauj doties uz vēlēšanu iecirkni, lai nobalsotu, un kuri dzīvo slimnīcās, pansionātos, garīgās veselības aprūpes iestādēs vai līdzīgās iestādēs un kuri vēlas balsot atrodoties tajās. Pirmreizēja pieteikuma gadījumā tam obligāti jāpievieno reģistrēta praktizējoša ārsta (piemēram, ģimenes ārsta) izziņa.

Pieteikumu var iesniegt jebkurā laikā, tiklīdz vēlētājs ir tiesīgs tikt iekļauts īpašajā vēlētāju sarakstā, tomēr pēdējais datums, līdz kuram var saņemt pieteikumus īpašai balsošanai saistībā ar konkrētu vēlēšanu notikumu, ir -

- prezidenta, Eiropas vai pašvaldību vēlēšanu vai referenduma gadījumā pieteikums reģistrācijas iestādei jāsaņem vismaz divdesmit divas dienas pirms vēlēšanu dienas (izņemot svētdienas, Lielo piektdienu un svētku dienas);

- vispārēju vēlēšanu gadījumā - divas dienas pēc Dáil darbības izbeigšanas; un

- divas dienas pēc tam, kad ir izdots rīkojums par vēlēšanu dienu, ja tiek rīkotas Dáil papildvēlēšanas.

Ja pieteikums ir saņemts pēc šī termiņa, tam nebūs nekādas ietekmes uz šo vēlēšanu notikumu.

Vēlētāji, kas iekļauti īpašajā vēlētāju sarakstā, balso slimnīcā, pansionātā, garīgās veselības aprūpes iestādē vai līdzīgā iestādē, kur viņi uzturas, atzīmējot biļetenu ko viņiem piegādājusi īpaši nozīmēta vēlēšanu iecirkņa prezidējošā persona Garda darbinieka pavadībā.

Izņēmuma gadījumā, ja vēlētāja slimnīca, pansionāts, garīgās veselības aprūpes iestāde vai līdzīga iestāde nav pieejama vēlēšanu iecirkņa prezidējošajam ierēdnim, vēlēšanu komisijas ierēdnis var piemērot īpašas balsošanas procedūras, piemēram, nodrošinot skartos vēlētājus ar iespēju balsot ar pasta starpniecību.

7. Kurš vada vēlēšanu norisi?

Par vēlēšanu norisi katrā no trīs vēlēšanu apgabaliem atbild trīs Eiropas Parlamenta vēlēšanu apgabala komisijas ierēdņi. Eiropas "vēlēšanu apgabalu" komisijas ierēdņus ieceļ mājokļu, pašvaldību un kultūras mantojuma ministrs. Vietējais Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis atbild par vēlēšanu norisi katrā apgabalā un pilsētā. Apgabala reģistratoram jābūt vēlēšanu komisijas ierēdnim, vai Dublinas un Korkas gadījumā - pilsētas vai apgabala šerifam.

8. Kandidātu izvirzīšana

Kandidātu izvirzīšanas termiņš ir viena vai divas nedēļas atkarībā no kandidāta valstspiederības. Tā tiek nodrošināts tālāk minētajam apstiprināšanas procesam nepieciešamais laiks.

- Visu kandidātu izvirzīšanas laiks sākas apmēram 6 nedēļas pirms vēlēšanu dienas.
- Vienas nedēļas termiņš kandidātu izvirzīšanai, kuri ir citu dalībvalstu, nevis Īrijas pilsoņi, beidzas apmēram 5 nedēļas pirms vēlēšanu dienas.
- Divu nedēļu termiņš kandidātu izvirzīšanai, kuri ir Īrijas pilsoņi, beidzas apmēram 4 nedēļas pirms vēlēšanu dienas.

Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis publicē paziņojumu par vēlēšanām, kurā tiek norādīti precīzi izvirzīšanas pieteikumu saņemšanas laiki.

Persona var izvirzīt sevi par kandidātu vai to var izvirzīt viens vēlētājs no vēlēšanu apgabala. Kandidāts var tikt izvirzīts tikai vienā vēlēšanu apgabalā. Kandidātam, kuru izvirzījusi reģistrēta politiskā partija, savai izvirzīšanas veidlapai obligāti jāpievieno politisko piederību apliecinošs dokuments. Ja šāds dokuments nav pievienots, pirms kandidātu izvirzīšanas pieteikumu saņemšanas perioda beigām obligāti jāizpilda kāda no šīm procedūrām:

- 60 attiecīgajā vēlēšanu apgabalā reģistrētiem Eiropas Parlamenta vēlētājiem jāaizpilda likumā noteikta parauga deklarācija, ko apstiprina

zvērestu komisārs, miertiesnesis, valsts notārs, policijas spēku (Garda Síochána) darbinieks vai reģistrācijas iestādes ierēdnis,

vai

- kandidātam vai citai viņa pilnvarotai personai vēlēšanu komisijas ierēdnim ir jāiemaksā depozīts EUR 1800 apmērā.

Ja kandidāts nav Īrijas pilsonis, kandidēšanas dokumentam jāpievieno ar likumu noteikta deklarācija (veidlapa EP3, ko var saņemt pie vēlēšanu komisijas ierēdņa), kurā ietverts apliecinājums, ka kandidātam nav viņa piederības valstī tiesības tikt ievēlētam Eiropas Parlamentā neierobežo ne individuāls krimināltiesas, ne civiltiesas lēmums, kura dēļ varētu būt spēkā kāds tiesisks aizsardzības līdzeklis. Likumā noteiktā parauga deklarācijā norādītā informācija tiek nosūtīta uz personas piederības valsti apstiprināšanai un dubultas kandidēšanas novēršanai.

Kandidāts savā izvirzīšanas pieteikumā var norādīt partijas piederību. Ja kandidāts nav iestājies nevienā partijā, viņš var norādīt savu politisko piederību kā “Bezpartejisks” (“Non-Party”) vai atbilstošo vietu atstāt tukšu. Bezpartejisks kandidāts, kurš ir kādas Eiropas Parlamenta politiskās grupas dalībnieks, drīkst norādīt šīs grupas nosaukumu visās vēlēšanu zīmēs un paziņojumos. Kandidāts drīkst iekļaut vēlēšanu biļetenā savu fotogrāfiju.

Vēlēšanu komisijas ierēdnim atzinums par kandidāta izvirzīšanas pieteikuma derīgumu ir jāsniedz vienas stundas laikā pēc tā iesniegšanas. Vēlēšanu komisijas ierēdņa pienākums ir iebilst, ja kandidāta vārds un uzvārds neatbilst visiem zināmajam šīs personas vārdam un uzvārdam, ir maldinošs un var radīt neskaidrības, ir nevajadzīgi garš vai tajā ir iekļauta politiskā reklāma. Vēlēšanu komisijas ierēdņa pienākums ir arī iebilst, ja, pēc viņa domām, kandidāta apraksts ir nepareizs, nepietiekami identificē kandidātu, ir nevajadzīgi garš vai tajā ir iekļauta politiskā reklāma. Kandidāts vai vēlēšanu komisijas ierēdnis drīkst veikt labojumus kandidāta izvirzīšanas pieteikumā minētajā informācijā. Vēlēšanu komisijas ierēdnis var atzīt kandidāta izvirzīšanas pieteikumu par nederīgu, ja tā veidlapa nav aizpildīta pareizi vai nav parakstīta, tajā minētajai informācijai nevar piekrist nepieciešamajā mērā (atbilstošos gadījumos) vai ja

citas dalībvalsts, kas nav Īrija, pilsoņa gadījumā tam nav pievienota vajadzīgā deklarācija par tiesībām kandidēt.

9. Aizstājējkandidāti

Eiropas Parlamenta deputātu pagaidu mandātus apstiprina, izmantojot vēlēšanās iesniegto aizstājējkandidātu sarakstus. Reģistrētas politiskās partijas iesniegtajā aizstājējsarakstā papildus partijas vēlēšanu apgabalā izvirzītajiem kandidātiem var norādīt par 6 personām vairāk, nekā šīs partijas izvirzīto pārstāvju šajā vēlēšanu apgabalā; bezpartejiska kandidāta aizstājējsarakstā var būt iekļautas 4 personas. Aizstājējkandidātam, kurš ir citas dalībvalsts, taču ne Īrijas pilsonis, ir jāaizpilda likumā noteikta deklarācija, kā tas ir norādīts 8. sadaļā.

Vēlēšanu zīmē katra kandidāta ierakstā jābūt iekļautai norādei uz atbilstošo aizstājējsarakstu. Vēlēšanu komisijas ierēdnis publicē aizstājējkandidātu sarakstus, un to eksemplāri tiek izvietoti katrā vēlēšanu iecirknī. Pagaidu mandātu iegūst persona, kuras uzvārds ir norādīts atbilstošā saraksta sākumā (sk. arī 18. sadaļu).

10. Kandidātiem pieejamie bezmaksas pasta pakalpojumi

Katram Eiropas Parlamenta vēlēšanu kandidātam ir tiesības nosūtīt bez maksas vienu vēlēšanu aģitācijas vēstuli katrai vēlēšanu apgabalā reģistrētajai mājsaimniecībai. Ja kādā vēlēšanu apgabalā viena politiskā partija vēlēšanās ir izvirzījusi vairākus kandidātus, tiesības nosūtīt šādas vēlēšanu aģitācijas vēstules ir tikai vienam kandidātam. Šīs iespējas izmaksas sedz Valsts Kase.

11. Ziedojumu publiskošana

EP deputātiem katru gadu Sabiedrisko standartu komisijai ir jāiesniedz ziedojumu pārskats, norādot, vai gada laikā ir saņemts kāds ziedojums, kura apmērs pārsniedz EUR 750, un sniedzot detalizētu informāciju par šo ziedojumu. Par ziedojumu tiek uzskatīts jebkāds politiskos nolūkos saņemts dāvinājums, un tas var būt nauda, īpašums, preces vai pakalpojumi. Neievēlētajiem kandidātiem pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām ir jāiesniedz līdzīgs pārskats par ziedojumiem, kurus viņi ir saņēmuši saistībā ar šīm vēlēšanām.

Ja Eiropas Parlamenta deputāts vai deputāta amata kandidāts saņem naudas ziedojumu, kas pārsniedz EUR 125, viņam finanšu iestādē ir jāatver politisko ziedojumu konts. Deputāta gada pārskatam **vai** neievēlēta kandidāta pārskatam jāpievieno finanšu iestādes izsniegts izraksts un dokuments, kas apliecina visu naudas ziedojumu saņemšanu kontā un visu no konta izņemto summu izlietojumu politiskiem mērķiem.

"Korporatīvajam ziedotājam", kas vēlas ziedot vairāk nekā 250 eiro kandidātam, ievēlētam pārstāvim, politiskajai partijai vai trešās puses kampaņas grupai, ir jāreģistrējas Civildienesta standartu komisijā. Ziedojumam, kas pārsniedz šo summu no reģistrēta korporatīvā ziedotāja, jāpievieno apliecinājums, ka ziedojuma veikšanu ir apstiprinājuši ziedotājas organizācijas dalībnieki, akcionāri vai pilnvarnieki. Maksimālā summa, ko var pieņemt no nereģistrēta "korporatīvā ziedotāja", ir 250 eiro. Korporatīvais ziedotājs ir i) juridiska persona, ii) personu apvienība bez juridiskas personas statusa vai iii) trasts.

Maksimālā summa, ko vienā gadā var pieņemt kā naudas ziedojumu, ir 250 eiro.

Eiropas Parlamenta deputāts vai deputāta amata kandidāts nedrīkst pieņemt ziedojumu, ja no šī ziedotāja saņemto ziedojumu kopsumma gadā pārsniedz EUR 1250. Anonīmu ziedojumu saņemšana, kas pārsniedz EUR 125, ir aizliegta, un jebkādi šādi ziedojumi ir jānodod Sabiedrisko standartu komisijai.

12. Vēlēšanu izdevumi

1997. gada Vēlēšanu likums paredz ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām saistīto izdevumu ierobežojumu. Izdevumi tiek kontrolēti, izmantojot aģentu sistēmu. Partijas izdevumi valsts līmenī jāpārvalda valsts līmeņa aģentam. Vēlēšanu aģents atbild par izdevumiem katra kandidāta vārdā. Eiropas Parlamenta vēlēšanās viena kandidāta tēriņu ierobežojums ir EUR 230 000.

Rakstisks visu ar vēlēšanām saistīto izdevumu pārskats Sabiedrisko standartu komisijai jāiesniedz 56 dienu laikā pēc vēlēšanu dienas. Pārskati tiek iesniegti izskatīšanai katrā Īrijas Parlamenta (Oireachtas) palātā.

13. Vēlēšanas

Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis katrā vēlēšanu apgabalā atbild par vispārīgu vēlēšanu organizēšanu, kandidātu izvirzīšanas pieteikumu pieņemšanu, vēlēšanu zīmju drukāšanu un balsu skaitīšanu.

Vietējais Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis atbilstošajā apgabalā, pilsētā vai pilsētā un apgabalā atbild par sīki izstrādātu balsošanas kārtību. Ierēdnis katram vēlētājam nosūta vēlēšanu informācijas veidlapu, kurā norādīts vēlēšanu datums un laiks, vēlētāja reģistrācijas numurs un vēlēšanu iecirknis, kurā vēlētājs var balsot. Vietējas Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis arī veic nepieciešamos sagatavošanas darbus balsošanai pa pastu un īpašajiem balsotājiem.

Vēlēšanu norises vietas nosaka apgabalu, pilsētu vai pilsētu un apgabalu domes. Vietējais Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis nodrošina vēlēšanu iecirkņus katrā vēlēšanu norises vietā. Šim nolūkam parasti tiek izmantotas skolas vai sabiedriskās ēkas. Vēlēšanas katrā vēlēšanu iecirknī notiek prezidējošā ierēdņa vadībā, viņam palīdz vēlēšanu iecirkņa komisijas lietvedis. Katru kandidātu vēlēšanu iecirknī var pārstāvēt pilnvarots aģents, kurš palīdz novērst iespējamus vēlēšanu likuma pārkāpumus.

14. Balsošana

Vēlēšanu dienā vēlētājs, norādot savu vārdu, uzvārdu un adresi, vēlēšanu iecirknī pieprasa vēlēšanu biļetenu. Vēlētājam jāuzrāda personu apliecinošs dokuments, pretējā gadījumā viņam nav tiesību balsot.

Personas identificēšanai ir derīgi šādi dokumenti:

- pase;
- autovadītāja apliecība;
- darbinieka apliecība ar personas fotogrāfiju;
- izglītības iestādes izsniegta studenta apliecība ar personas fotogrāfiju;
- ceļošanas dokuments ar personas vārdu, uzvārdu un fotogrāfiju;
- bankas grāmatiņa, krājgrāmatiņa vai kredītapvienības grāmatiņa, kurā norādīta vēlēšanu apgabalam atbilstoša adrese;
- sabiedrisko pakalpojumu karte;

vai kāds no tālāk minētajiem dokumentiem ar pievienotu papilddokumentu, kurā ir norādīta vēlēšanu apgabalā dzīvojošā vēlētāja adrese:

- čeku grāmatiņa;
- čeku karte;
- kredītkarte;
- dzimšanas apliecība;
- laulības apliecība.

Pēc tam, kad prezidējošais ierēdnis ir pārliecinājies par vēlētāja identitāti, vēlēšanu biļetens tiek apzīmogots ar atbilstošu zīmogu un izsniegts vēlētājam.

Vēlētājs balso aizklāti, balsošanas kabīnē. Kandidātu uzvārdi vēlēšanu biļetenā ir norādīti alfabēta secībā kopā ar fotogrāfiju, informāciju par politisko piederību un partijas emblēmu, ja tāda ir pieejama. Balsotājs norāda savas izvēles secību, pretī pirmā vēlamā kandidāta uzvārdam pierakstot ciparu 1, otrā — 2, trešā — 3 utt. Šādi vēlētājs vēlēšanu komisijas ierēdnim norāda, ka balso par otro vēlamo kandidātu, ja pirmais vēlamais kandidāts tiek ievēlēts vai izslēgts.

Tas pats attiecas uz otro vēlamo kandidātu — balss var tikt nodota par trešo vēlamo kandidātu utt. Balsotājs saloka vēlēšanu biļetenu, lai paslēptu tajā veiktās atzīmes, un iemet zīmi aizzīmogotā vēlēšanu urnā. Katra persona vēlēšanās var balsot tikai vienreiz.

Personām ar redzes traucējumiem, fizisku invaliditāti vai lasītpratības un rakstpratības problēmām drīkst palīdzēt prezidējošais ierēdnis vai palīgs. Personas ar redzes traucējumiem balsošanai var izmantot arī vēlēšanu zīmju veidni (kas pieejama katrā vēlēšanu iecirknī). Tās ir ierīces, ko var piestiprināt vēlēšanu biļetenam, lai vēlētāji ar redzes traucējumiem varētu balsot aizklāti. Balsošanas zīmju veidne darbojas kopā ar bezmaksas tālruņa numuru 1800, kas informē klausītāju par kandidātiem secībā, kura atbilst balsošanas biļetena zīmju veidnē norādītajiem numuriem. Bezmaksas tālruņa numurs ir pieejams tiem, kas vēlas izmantot veidni cik drīz vien iespējams pēc vēlēšanu kandidātu nominmāciju saņemšanas. Šis numurs ir aktīvs līdz pat vēlēšanu dienai (ieskaitot).

Prezidējošais ierēdnis var pavēlēt apcietināt jebkuru personu, kuru viņš tur aizdomās par vēlēšanu likuma pārkāpšanu.

15. Balsu skaitīšana

Balsu skaitīšanas kārtība

Visas vēlēšanu urnas tiek nogādātas vēlēšanu apgabala centrālajā balsu skaitīšanas vietā. Kandidātu aģenti drīkst atrasties balsu skaitīšanas vietā, lai novērotu balsu skaitīšanas procesu. Pirms balsu skaitīšanas sākuma aploksnes ar vēlēšanu zīmēm, kas saņemtas pa pastu un no īpašajiem balsotājiem, kandidātu aģentu klātbūtnē tiek atvērtas un pievienotas pārējām vēlēšanu apgabala vēlēšanu zīmēm. Tiek atvērtas visas vēlēšanu urnas, un vēlēšanu biļetenu skaits tiek salīdzināts ar prezidējošā ierēdņa pievienoto atskaiti. Pēc tam biļeteni tiek rūpīgi sajaukti un sašķiroti pēc tajos norādītā pirmā vēlamā kandidāta. Nederīgi biļeteni netiek ņemti vērā. Balsošanas rezultāti tiek paziņoti tikai pēc tam, kad balsošana ir beigusies visās dalībvalstīs.

Kvota:

Kvota ir kandidāta ievēlēšanai nepieciešamais minimālais balsu skaits. To nosaka, derīgo vēlēšanu biļetenu kopējo skaitu dalot ar skaitli, kas ir par vienu lielāks nekā ievēlamo deputātu skaits, un rezultātam pieskaitot vienu. Tas nozīmē, ja ir saņemti 480 000 derīgu vēlēšanu zīmju un ir jāievēl 3 deputāti, šī kvota ir 120 001. Šajā piemērā ir redzams, ka kvotu var sasniegt tikai trīs kandidāti (ievēlamo deputātu skaits).

Balsu atlikuma nodošana citiem kandidātiem:

Pirmajā balsu skaitīšanas reizē par ievēlētu tiek uzskatīts jebkurš kandidāts, kurš ieguvis vai pārsniedzis kvotai atbilstošo balsu skaitu. Ja kandidāts ir ieguvis vairāk balsu, nekā to nosaka kvota, atlikušās balsis proporcionāli tiek nodotas pārējiem kandidātiem tālāk norādītajā veidā. Ja balsis par kandidātu visās zīmēs ir nodotas kā par pirmo vēlamo kandidātu, visas viņa vai viņas vēlēšanu zīmes tiek sašķirotas atsevišķās daļās pēc tajās norādītā nākamā vēlamā kandidāta. Zīmes ar citiem kandidātiem nenododamām balsīm (zīmes, kurās nav norādīti citi vēlamie kandidāti) tiek sašķirotas atsevišķi. Ja šis atlikums ir vienāds vai lielāks par citiem kandidātiem nododamo balsu skaitu, katrs atlikušais kandidāts saņem visas balsis no atbilstošās citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju daļas. Ja šis atlikums ir mazāks par citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju skaitu, katrs atlikušais kandidāts no atbilstošās citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju daļas saņem balsu skaitu, ko aprēķina šādi:

$$\frac{\text{Atlikums} \times \text{daļā ietilpstošo biļetenu skaits}}{\text{Kopējais citiem kandidātiem nododamo balsu biļetenu skaits}}$$

Ja citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju skaits rada atlikumu, tiek pārbaudīta tikai pēdējā šim kandidātam nodoto balsu zīmju daļa, tā tiek apstrādāta tāpat kā pirmā vēlamā kandidāta balsu atlikums. Ja kvotu ir pārsnieguši vairāki kandidāti, vispirms sadala lielāko atlikumu.

Kandidāta izslēgšana:

Ja nevienam kandidātam nav balsu atlikuma vai atlikums nav pietiekams, lai ievēlētu kādu no atlikušajiem kandidātiem vai būtiski ietekmētu balsu skaitīšanas rezultātu, kandidāts ar vismazāko balsu skaitu tiek izslēgts un zīmēs par viņu nodotās balsis tiek nodotas pārējiem kandidātiem saskaņā ar zīmēs norādītajiem datiem par nākamajiem vēlamajiem kandidātiem. Ja vēlēšanu zīmē nodotā balss ir jānodod citam kandidātam, bet šajā zīmē norādītais otrais vēlamais kandidāts jau ir ievēlēts vai izslēgts, balsi nodod trešajam vēlamajam kandidātam utt.

Balsu skaitīšanas pabeigšana:

Balsu skaitīšana turpinās, līdz ir ievēlēti visi deputāti. Ja atlikušais ievēlamo deputātu skaits ir vienāds ar to kandidātu skaitu, kuriem balsu skaitīšana turpinās, atlikušie kandidāti tiek pasludināti par ievēlētiem arī tad, ja vēl nav sasnieguši kvotu.

Balsu pārskaitīšana:

Vēlēšanu komisijas ierēdnis var pārskaitīt visas vai konkrētas zīmes jebkurā skaitīšanas brīdī. Kandidātam vai kandidāta vēlēšanu aģentam ir tiesības lūgt pārskaitīt kādas konkrētas daļas zīmes vai pilnībā pārskaitīt visās daļās ietilpstošās vēlēšanu zīmes. Pārskaitīšanas laikā nedrīkst sajaukt zīmju kārtību. Ja tiek atklāta būtiska kļūda, zīmes jāskaita vēlreiz, sākot ar šīs kļūdas rašanās vietu.

16. Rezultāti

Kad balsu skaitīšana ir pabeigta, vēlēšanu komisijas ierēdnis paziņo vēlēšanu rezultātus un nosūta ievēlēto deputātu uzvārdus Centrālās vēlēšanu komisijas

priekšsēdētājam, lai tos darītu zināmus Eiropas Parlamentā. Balsošanas rezultāti tiek paziņoti tikai pēc tam, kad balsošana ir beigusies visās dalībvalstīs.

17. Vēlēšanu lūgumraksts

Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātus var apstrīdēt, tikai iesniedzot lūgumrakstu Augstajā tiesā. Jebkura persona, kura ir reģistrēta vai kurai ir tiesības būt reģistrētai kā Eiropas Parlamenta vēlētājam vēlēšanu apgabalā, 14 dienu laikā pēc vēlēšanu rezultātu paziņošanas var vērsties Augstajā tiesā, lai iesniegtu lūgumrakstu. Turklāt ģenerālprokurors var iesniegt lūgumrakstu, kurā norādīts, ka Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātus, iespējams, ir ietekmējuši vēlēšanu likuma pārkāpumi.

Vēlēšanu lūgumraksta izskatīšanas laikā Augstajai tiesai ir jānosaka, vai vēlēšanu rezultāti ir pareizi, un šajā nolūkā tā var pieprasīt balsu pārskaitīšanu. Tiesa vēlēšanu rezultātus var atzīt par spēkā neesošiem visā vēlēšanu apgabalā vai kādā tā daļā un šādā gadījumā tiks izsludinātas jaunas vēlēšanas, lai nodrošinātu nepieciešamo deputātu skaitu. Augstās tiesas lēmums ir galīgs, un Augstākajā tiesā var iesniegt tikai apelāciju tiesību jautājumos.

18. Deputātu pagaidu mandāti

Īrijas pārstāvniecībā Eiropas Parlamentā atbrīvojušās vietas aizpilda no rezerves kandidātu saraksta, ko iesniegusi partija vai bezpartejisks kandidāts, kurš ieguvis vietu iepriekšējās vēlēšanās (sk. 9. sadaļu). Šo amatu ieņem persona, kuras uzvārds atbilstošajā sarakstā ir norādīts augstāk un kurai ir gan tiesības, gan vēlēšanās kļūt par Eiropas Parlamenta deputātu. Ja saistībā ar ievēlēto Eiropas Parlamenta deputātu nav iesniegts aizstājējkandidātu saraksts vai šim amatam nevar apstiprināt nevienu atbilstošajā sarakstā norādīto personu, Dáil Éireann (Pārstāvju palāta) šim amatam var izvēlēties personu, kura norādīta jebkurā šajā vēlēšanu apgabalā iesniegtā aizstājējkandidātu sarakstā.

19. Vēlēšanu tiesiskās normas

Likums par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu ir ietverts šādos tiesību aktos ar grozījumiem:

- Electoral Act 1992
- European Parliament Elections Act 1997
- Electoral Act 1997
- Electoral, Local Government and Planning and Development Act 2013

Tos var iegūt apskatei Valdības publikāciju birojā adresē:, Jonathan Swift Street, Trim, Co Meath vai www.irishstatutebook.ie.

20. Citas brošūras

Citas šīs sērijas brošūras, kas pieejamas departamenta tīmekļa vietnē (www.gov.ie /housing), ir šādas:

- How the President is Elected (Kā notiek prezidenta vēlēšanas)
- The Referendum in Ireland (Referendums Īrijā)
- How the Dáil (House of Representatives) is Elected (Kā tiek ievēlēta Pārstāvju palāta Dáil)
- How the Seanad (Senate) is Elected (Kā tiek ievēlēts Senāts (Seanad))
- How Members of Local Authorities are Elected (Kā tiek ievēlēti vietējās varas pārstāvji
- How a Mayor of Limerick is Elected (Kā tiek ievēlēts Limerikas mērs
- The Register of Electors (Vēlētāju reģistrs)
- Information for Voters with Disabilities (Informācija vēlētājiem ar invaliditāti)

Mājokļu, pašvaldību un kultūras mantojuma departaments

2026. gada septembris

gov.ie/housing

Mājokļu, pašvaldību un kultūras mantojuma departaments

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland